Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 13. januarja 2022*

„Predhodno odločanje – Direktiva 2011/7/EU – Boj proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih – Področje uporabe – Pojem ‚trgovinski posli‘ – Javni organ kot upnik podjetja – Izključitev – Predaja nepremičnine v trajno uporabo s strani javnega organa podjetju proti plačilu letnega nadomestila“

V zadevi C-327/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sąd Okręgowy w Opolu (regionalno sodišče v Opoleju, Poljska) z odločbo z dne 10. marca 2020, ki je na Sodišče prispela 22. julija 2020, v postopku

Skarb Państwa – Starosta Nyski

proti

New Media Development & Hotel Services sp. z o.o.,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi K. Jürimäe, predsednica tretjega senata v funkciji predsednice devetega senata, S. Rodin in N. Piçarra (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za poljsko vlado B. Majczyna, agent,

– za Evropsko komisijo M. Brauhoff in G. Gattinara, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: poljščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(3)(b) Direktive 2000/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2000 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 226) ter člena 2, točka 1, in člena 12(4) Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL 2011, L 48, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Skarb Państwa – Starosta Nyski (državna zakladnica – okrožje Nysa, Poljska) (v nadaljevanju: državna zakladnica) in družbo New Media Development & Hotel Services sp. z o.o. (v nadaljevanju: družba New Media) zaradi obresti, ki jih je treba zaračunati za zamudo pri plačilu letnega nadomestila, dolgovanega prvonavedeni kot plačilo za trajno uporabo zemljišča, prenesenega na drugonavedeno.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2011/7/EU

3 V uvodnih izjavah 3, 8, 9, 14 in 23 Direktive 2011/7 je navedeno:

„(3) Veliko plačil v trgovinskih poslih med gospodarskimi subjekti ali med gospodarskimi subjekti in javnimi organi se opravi pozneje, kot je dogovorjeno v pogodbi ali določeno v splošnih trgovinskih pogojih. Kljub dostavi blaga ali opravljenim storitvam je veliko zadevnih računov plačanih po roku. Takšne zamude pri plačilih negativno vplivajo na likvidnost in zapletajo finančno upravljanje podjetij. Prav tako vplivajo na njihovo konkurenčnost in dobičkonosnost, ko upnik zaradi zamud pri plačilih potrebuje zunanje financiranje. Tveganje zaradi takšnih negativnih učinkov se močno poveča v obdobjih gospodarskega upada, ko je dostop do financiranja težji.

[…]

(8) Področje uporabe te direktive bi moralo biti omejeno na plačila kot prejemke v zvezi s trgovinskimi posli. Ta direktiva ne bi smela urejati poslovanja s potrošniki, obresti v zvezi z drugimi plačili, na primer plačili glede na zakonodajo o čekih in menicah ali plačili kot nadomestili za škodo, vključno s plačili zavarovalnic. […]

(9) Ta direktiva bi morala urejati vse trgovinske posle, ne glede na to, ali potekajo med zasebnimi ali javnimi podjetji ali med podjetji in javnimi organi glede na to, da javni organi upravljajo z znatnim obsegom plačil podjetjem. […]

[…]

(14) Zaradi doslednosti zakonodaje Unije bi bilo treba za namene te direktive uporabiti opredelitev pojma ‚naročniki‘ iz Direktive 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev [(UL,

posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 19)] in Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132)].

[…]

(23) Praviloma imajo javni organi varnejše, predvidljivejše in bolj stalne prilive prihodkov kot podjetja. Poleg tega lahko mnogi javni organi pridobijo financiranje ob ugodnejših pogojih kot podjetja. Hkrati so javni organi manj odvisni od stabilnih poslovnih odnosov za dosego svojih ciljev kot podjetja. Dolgi plačilni roki in zamude pri plačilih javnih organov za blago in storitve vodijo do neupravičenih stroškov za podjetja. Zato je primerno uvesti posebna pravila za trgovinske posle dobavljanja blaga ali izvajanja storitev za javne organe s strani podjetij, zlasti glede plačilnih rokov, ki običajno ne bi smeli biti daljši od 30 koledarskih dni, razen če je v pogodbi izrecno dogovorjeno drugače in če je to objektivno utemeljeno glede na posebno naravo ali značilnosti pogodbe, v nobenem primeru pa ne bi smeli biti daljši od 60 koledarskih dni.“

4 Člen 1 te direktive, naslovljen „Vsebina in področje uporabe“, določa:

„1. Cilj te direktive je boj proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih, da bi zagotovili pravilno delovanje notranjega trga ter s tem spodbudili konkurenčnost podjetij, zlasti [malih in srednje velikih podjetij (MSP)].

2. Ta direktiva se uporablja za vsa plačila kot prejemke v zvezi s trgovinskimi posli.

[…]“

5 Člen 2 navedene direktive, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. ‚trgovinski posli‘ pomeni posle med podjetji ali med podjetji in javnimi organi, ki vodijo k dostavi blaga ali izvajanju storitev za plačilo;

2. ‚javni organ‘ pomeni katerega koli naročnika, opredeljenega v točki (a) člena 2(1) Direktive 2004/17/ES in člena 1(9) Direktive 2004/18/ES, ne glede na predmet ali vrednost naročila;

3. ‚podjetje‘ pomeni katero koli organizacijo, razen javnega organa, ki deluje v okviru svoje neodvisne gospodarske ali strokovne dejavnosti, tudi če to dejavnost izvaja ena sama oseba;

[…]

6. ‚zakonske obresti za zamudo pri plačilu‘ pomeni navadne obresti za zamudo pri plačilu po stopnji, ki je enaka vsoti referenčne stopnje in vsaj osmih odstotnih točk;

[…]“

6 Člen 3 Direktive 2011/7, ki se nanaša na trgovinske posle med podjetji, v odstavku 1 določa, da države članice zagotovijo, da je v teh poslih upnik upravičen do obresti zaradi zamude pri plačilu, ne da bi bilo potrebno opozorilo, kadar so izpolnjeni pogoji iz tega člena.

7 Člen 4 te direktive, naslovljen „Posli med podjetji in javnimi organi“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo, da je v trgovinskih poslih, kjer je dolžnik javni organ, upnik po preteku roka, opredeljenega v odstavkih 3, 4 ali 6, upravičen do zakonskih obresti za zamudo pri plačilu, ne da bi bilo potrebno opozorilo, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) upnik je izpolnil svoje pogodbene in zakonske obveznosti, in

(b) upnik dolgovanega zneska ni prejel pravočasno, razen če dolžnik ni odgovoren za zamudo.

[…]“

8 V skladu s členom 13, prvi odstavek, je bila z navedeno direktivo Direktiva 2000/35 razveljavljena z učinkom od 16. marca 2013.

Direktiva 2004/17

9 V členu 2(1)(a) Direktive 2004/17 je pojem „naročniki“ opredeljen tako, da pomeni „državne, regionalne ali lokalne organe, osebe javnega prava in združenja, ki jih sestavljajo en ali več teh organov ali en[a] ali več teh oseb javnega prava“.

10 Ta opredelitev v bistvu ustreza opredelitvi iz člena 3(1) Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL 2014, L 94, str. 243) z učinkom od 18. aprila 2016.

Direktiva 2004/18

11 V členu 1(9) Direktive 2004/18 je bil pojem „naročniki“ opredeljen enako kot v členu 2(1)(a) Direktive 2004/17.

12 Direktiva 2004/18 je bila razveljavljena in nadomeščena z Direktivo 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL 2014, L 94, str. 65) z učinkom od 18. aprila 2016. Člen 2(1), točka 1, in člen 10(a) Direktive 2014/24 ustrezata členu 1(9) oziroma členu 16(a) Direktive 2004/18.

Poljsko pravo

Zakon z dne 8. marca 2013

13 Z ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (zakon o boju proti prekomernim zamudam v trgovinskih poslih, konsolidirano besedilo) z dne 8. marca 2013 (Dz. U. 2019, pozicija 118, v nadaljevanju: zakon z dne 8. marca 2013) je bila Direktiva 2011/7 prenesena v poljsko pravo, veljati pa je začel 28. aprila 2013.

14 Člen 2 zakona z dne 8. marca 2013 določa:

„Določbe [tega] zakona se uporabljajo za trgovinske posle, katerih stranke so izključno:

(1) podjetniki v smislu ustawa […] – Prawo przedsiębiorców [(zakon o podjetniškem pravu) z dne 6. marca 2018];

[…]

(3) subjekti iz člena 3(1) ustawa […] – Prawo zamówień publicznych [(zakon o javnem naročanju) z dne 29. januarja 2004] […].“

15 Člen 4, točke 1, 2 in 3, zakona z dne 8. marca 2013 vsebuje naslednje opredelitve:

„V smislu tega zakona:

1. trgovinski posel pomeni pogodbo, katere predmet je dostava blaga ali izvajanje storitev za plačilo, če stranke iz člena 2 to pogodbo sklenejo v okviru dejavnosti, ki jo izvajajo;

   […]

2. javni organ pomeni subjekte iz člena 3(1), točke od l do 3a, zakona z dne 29. januarja 2004 o javnem naročanju;

3. zakonske obresti za zamudo v trgovinskih poslih pomenijo:
   (a) v primeru trgovinskih poslov, v katerih je dolžnik javni subjekt iz zdravstvenega sektorja, obresti v višini, ki je enaka referenčni stopnji narodne banke Poljske, povečani za osem odstotnih točk,
   (b) v primeru trgovinskih poslov, v katerih dolžnik ni javni subjekt zdravstvenega sektorja, obresti v višini, ki je enaka referenčni stopnji narodne banke Poljske, povečani za deset odstotnih točk […].“

16 Člen 7(1) zakona z dne 8. marca 2013 določa:

„Če ne gre za transakcije, v katerih je dolžnik javni organ, so upniki, ki so stranke v trgovinskih poslih, upravičeni do zakonskih obresti za zamudo pri plačilu, ne da bi bil potreben poziv k plačilu – razen če sta se stranki dogovorili za višjo obrestno mero – za obdobje od datuma, ko je plačilo dolgovano, do dneva, ko je bilo izvedeno, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:

1. upnik je izpolnil svoje obveznosti;

2. plačila ni prejel v roku, določenem v pogodbi.“

Zakon o gospodarjenju z nepremičninami

17 Člen 71 ustawa o gospodarce nieruchomościami (zakon o gospodarjenju z nepremičninami) z dne 21. avgusta 1997 (Dz. U. 2018, pozicija 2204) v odstavkih 1 in 4 določa:

„1. Za predajo zemljišča v trajno uporabo sta določeni prvo nadomestilo in letno nadomestilo.

[…]

4. Letna nadomestila se plačujejo vnaprej, in sicer najkasneje do 31. marca vsako leto, v celotnem obdobju trajne uporabe. […]“

Civilni zakonik

18 Člen 232(1) in (2) Kodeks cywilny (civilni zakonik) z dne 23. aprila 1964 (Dz. U. 1964, št. 16, pozicija 93) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: civilni zakonik), določa:

„Zemljišča, ki so v lasti države in so v upravnih mejah mest, državna zemljišča, ki so zunaj teh meja, vendar so vključena v prostorski načrt mesta in so namenjena uresničevanju njegovih gospodarskih ciljev, ter zemljišča, ki so v lasti ozemeljskih skupnosti ali njihovih združenj, se lahko dajo v trajno uporabo fizičnim in pravnim osebam.

V primerih, določenih s posebnimi določbami, se lahko trajna uporaba nanaša tudi na druga državna zemljišča, ozemeljske skupnosti ali njihova združenja.“

19 Člen 238 tega zakonika določa, da „[i]metnik pravice do trajne uporabe med trajanjem svoje pravice plačuje letno nadomestilo“.

20 Člen 481(1) navedenega zakonika določa, da lahko upnik, če dolžnik prepozno plača denarno dajatev, zahteva zamudne obresti, tudi če ni utrpel nobene škode in če je zamuda posledica okoliščin, ki jih ni mogoče pripisati dolžniku.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

21 Družba New Media je v okviru pogodbe, sklenjene 15. maja 2014, pridobila pravico do trajne uporabe zemljišča od subjekta, na katerega je državna zakladnica prvotno prenesla to pravico do uporabe. V skladu s členom 71 zakona o gospodarjenju z nepremičninami mora družba New Media kot imetnik pravice do trajne uporabe državni zakladnici plačati letno nadomestilo.

22 Ker državna zakladnica do roka 31. marca 2018 ni prejela zneska tega nadomestila, je pri Sąd Rejonowy w Nysie (občinsko sodišče v Nysi, Poljska) vložila tožbo, s katero je predlagala, naj se družbi New Media naloži plačilo glavnice v višini 3365,55 poljskih zlotov (PLN) (približno 755 EUR), skupaj z zakonskimi obrestmi zaradi zamude pri plačilu v skladu z določbami zakona z dne 8. marca 2013.

23 To sodišče je s sodbo z dne 24. maja 2019 družbi New Media naložilo plačilo dolgovanega zneska glavnice, povečanega za zakonske obresti zaradi zamude pri plačilu, izračunane od 1. aprila 2018, na podlagi člena 481 civilnega zakonika, in ne na podlagi določb zakona z dne 8. marca 2013, ker obveznost plačila letnega nadomestila ne izhaja iz „trgovinskega posla“ v smislu tega zakona, temveč je njena pravna podlaga člen 71 zakona o gospodarjenju z nepremičninami in člen 238 civilnega zakonika. Poleg tega je ugotovilo, da državna zakladnica ni stranka pogodbe z dne 15. maja 2014, s katero je družba New Media pridobila pravico do trajne uporabe zadevnega zemljišča.

24 Državna zakladnica je zoper to sodbo vložila pritožbo pri Sąd Okręgowy w Opolu (regionalno sodišče v Opoleju, Poljska), ki je predložitveno sodišče. Izpodbija zavrnitev svojega zahtevka za plačilo obresti, uveljavljanih na podlagi zakona z dne 8. marca 2013, in trdi, da spor o glavni stvari spada na področje uporabe tega zakona. Zaradi trajne uporabe, čeprav je ta uvedena z zakonom o gospodarjenju z nepremičninami, naj bi po samem pravu nastalo pogodbeno razmerje med državno zakladnico, to je lastnico nepremičnine, in imetnikom pravice do uporabe.

25 Po mnenju predložitvenega sodišča se tako postavlja vprašanje, ali lahko državna zakladnica zaradi zamude pri plačilu nadomestila za trajno uporabo zahteva obresti iz naslova te zamude na podlagi zakona z dne 8. marca 2013, s katerim se Direktiva 2011/7 izvaja v poljskem pravu, ali v skladu s pravili civilnega zakonika.

26 To sodišče najprej dvomi o tem, ali predaja zemljišča v trajno uporabo spada pod pojma „dostava blaga“ ali „izvajanje storitev“ v smislu člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 in ali lahko zato letno nadomestilo, ki se dolguje kot plačilo za to uporabo, spada pod pojem „trgovinski posel“ v smislu te določbe.

27 Predložitveno sodišče se nato sprašuje, ali to letno nadomestilo spada pod posel med „podjetjem“ in „javnim organom“ ter zato pod „trgovinski posel“ v smislu člena 2, točka 1, Direktive 2011/7. Ker družba New Media pravice do trajne uporabe ni pridobila od državne zakladnice, ampak od tretjega subjekta, na katerega je zadnjenavedena to pravico do uporabe prvotno prenesla, se to sodišče sprašuje zlasti, ali samo ta prvotni prenos, katerega stranka je bila državna zakladnica, spada pod pojem „trgovinski posel“ oziroma ali je treba za družbo New Media šteti, da je nasledila sopogodbenika, zaradi česar so učinki prvotnega prenosa med zadnjenavedenim in državno zakladnico razširjeni na navedeno družbo.

28 Nazadnje, če bi zadevni položaj spadal pod pojem „trgovinski posel“ v smislu člena 2, točka 1, Direktive 2011/7, se predložitveno sodišče sprašuje, ali ta trgovinski posel spada na časovno področje uporabe te direktive, kot je bila v poljsko pravo prenesena z zakonom z dne 8. marca 2013. To sodišče pojasnjuje, da je poljski zakonodajalec, kot mu to omogoča Direktiva 2011/7, s področja uporabe zakona z dne 8. marca 2013 izključil pogodbe, sklenjene pred 16. marcem 2013. Ker pa je bila v sporu o glavni stvari pravica do trajne uporabe prvotno prenesena 5. decembra 1990, v okvir Direktive 2011/7 spada le prenos te pravice do uporabe na družbo New Media z dne 15. maja 2014.

29 V teh okoliščinah je Sąd Okręgowy w Opolu (regionalno sodišče v Opoleju) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba določbe člena 2, točka 1, [Direktive 2011/7] razlagati tako, da nasprotujejo takemu razumevanju določb člena 2 in člena 4, točka 1, [zakona z dne 8. marca 2013], da s pojmom blago niso zajete nepremičnine, s pojmom dostava blaga pa ni zajeta oddaja nepremičnine v trajno uporabo v smislu člena 232 in naslednjih [civilnega zakonika], ali tako, da se – če je to podano – taka dejavnost ne more šteti za opravljanje storitev?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je treba določbe člena 2, točka 1, [Direktive 2011/7] razlagati tako, da nasprotujejo takemu razumevanju določbe člena 71 in naslednjih [zakona o gospodarjenju z nepremičninami] in člena 238 [civilnega zakonika], da za primer, v katerem državna zakladnica pobira letna nadomestila za trajno uporabo od subjektov, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, vendar niso subjekti, v razmerju do katerih je državna zakladnica prvotno ustanovila pravico do trajne uporabe, ampak so to pravico

pridobili od njenih predhodnih imetnikov, ni mogoče uporabiti pojmov trgovinskega posla in javnega organa v smislu člena 2, točki 1 in 2, Direktive 2011/7 ter člena 2 in člena 4, točka 1, zakona z dne 8. marca 2013 […], ali tako, da taka dejavnost – če je to podano – ni zajeta z določbami Direktive 2011/7 in tega zakona?

3. Če je odgovor na prvo in drugo vprašanje pritrdilen, ali je treba določbe člena 12(4) [Direktive 2011/7] in člena 6(3)(b) [Direktive 2000/35] razlagati tako, da nasprotujejo takemu razumevanju člena 15 zakona z dne 8. marca 2013 […] oziroma člena 12 ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (zakon o boju proti prekomernim zamudam v trgovinskih poslih) z dne 12. junija 2003 [Dz. U. 2003, št. 139, pozicija 1323], da se določbe te direktive in zakona, s katerim je bila ta prenesena v nacionalno pravo, ne morejo uporabiti za pogodbe o prenosu pravice do trajne uporabe trenutnemu imetniku te pravice, ki je dolžan plačati letno nadomestilo, ki so bile sklenjene po 28. aprilu 2013 oziroma 1. januarju 2004, če je državna zakladnica zemljišče prvotno oddala drugemu subjektu v trajno uporabo pred 28. aprilom 2013 oziroma 1. januarjem 2004?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Drugo vprašanje

30 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, ki ga je treba preučiti najprej, ker se nanaša na prvi pogoj, ki se s členom 2, točka 1, Direktive 2011/7 zahteva, da se posel opredeli kot „trgovinski posel“ v smislu te določbe, v bistvu sprašuje, ali je treba ta pojem razlagati tako, da zajema pobiranje nadomestila, ki se dolguje kot plačilo za trajno uporabo zemljišča, s strani javnega organa od podjetja, katerega upnik je javni organ.

31 Opozoriti je treba, da se v skladu s členom 1(2) Direktive 2011/7 ta direktiva uporablja za vsa plačila kot prejemke v zvezi s „trgovinskimi posli“ in da je ta pojem v členu 2, točka 1, Direktive 2011/7 opredeljen kot „posli med podjetji ali med podjetji in javnimi organi, ki vodijo k dostavi blaga ali izvajanju storitev za plačilo“. Zadnjenavedeno določbo je treba razlagati ob upoštevanju uvodnih izjav 8 in 9 te direktive, iz katerih izhaja, da se nanaša na vsa plačila kot prejemke v zvezi s trgovinskimi posli, vključno s plačili med zasebnimi podjetji, razen za poslovanje s potrošniki in druge vrste plačil (sodba z dne 9. julija 2020, RL (Direktiva o boju proti zamudam pri plačilih), C-199/19, EU:C:2020:548, točka 22 in navedena sodna praksa).

32 Člen 2, točka 1, Direktive 2011/7 tako določa dva pogoja za to, da se posel lahko opredeli kot „trgovinski posel“ v smislu te določbe in da tako spada na področje uporabe te direktive, kot je opredeljeno v njenem členu 1(2). Na eni strani mora ta posel biti izveden bodisi med podjetji bodisi med podjetji in javnimi organi. Na drugi strani pa mora voditi k dostavi blaga ali izvajanju storitev za plačilo (sodba z dne 9. julija 2020, RL (Direktiva o boju proti zamudam pri plačilih), C-199/19, EU:C:2020:548, točka 24).

33 V zvezi s prvim od teh pogojev, na katerega se nanaša to vprašanje za predhodno odločanje, je pojem „javni organ“ v členu 2, točka 2, Direktive 2011/7 opredeljen kot „kateri koli naročnik, opredeljen v točki (a) člena 2(1) [Direktive 2004/17] in člena 1(9) [Direktive 2004/18], ne glede na predmet ali vrednost naročila“. Kot je razvidno iz uvodne izjave 14 Direktive 2011/7, je bila ta opredelitev sprejeta zaradi doslednosti zakonodaje Unije.

34 V skladu s temi določbami direktiv 2004/17 in 2004/18 pojem naročnik označuje „državne, regionalne ali lokalne organe, osebe javnega prava ter združenja, ki jih ustanovijo bodisi en ali več teh organov bodisi en ali več teh oseb javnega prava“.

35 Pojem države zajema vse organe, ki izvajajo zakonodajno, izvršilno in sodno pristojnost, ter ga je treba – enako kot pojem naročnika – razlagati namensko in široko (glej v tem smislu sodbi z dne 17. septembra 1998, Komisija/Belgija, C-323/96, EU:C:1998:411, točki 27 in 28, in z dne 5. oktobra 2017, LitSpecMet, C-567/15, EU:C:2017:736, točka 31 in navedena sodna praksa).

36 Pojem „podjetje“ iz člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 je v členu 2, točka 3, te direktive opredeljen kot „katera koli organizacija, razen javnega organa, ki deluje v okviru svoje neodvisne gospodarske ali strokovne dejavnosti, tudi če to dejavnost izvaja ena sama oseba“. V skladu s to opredelitvijo subjekta, ki spada pod pojem „javni organ“ v smislu člena 2, točka 2, te direktive, ravno zaradi tega ni mogoče opredeliti kot „podjetje“ v smislu člena 2, točka 3, navedene direktive.

37 Vendar besedilo člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 samo po sebi ne omogoča določitve, ali posel, v katerem je javni organ upnik podjetja, spada pod pojem „trgovinski posel“ v smislu te določbe in zato na področje uporabe te direktive. V teh okoliščinah se je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso navezati na sobesedilo, v katero se umešča ta določba, in cilje, ki se uresničujejo z ureditvijo, katere del je (glej v tem smislu sodbi z dne 18. novembra 2020, Techbau, C-299/19, EU:C:2020:937, točka 38, in z dne 9. julija 2020, RL (Direktiva o boju proti zamudam pri plačilih), C-199/19, EU:C:2020:548, točka 27).

38 Kar zadeva sobesedilo člena 2, točka 1, Direktive 2011/7, člen 4 te direktive v odstavku 1 določa, da „[d]ržave članice zagotovijo, da je v trgovinskih poslih, kjer je dolžnik javni organ, upnik po preteku roka, opredeljenega v odstavkih 3, 4 ali 6, upravičen do zakonskih obresti za zamudo pri plačilu, ne da bi bilo potrebno opozorilo, kadar so izpolnjeni pogoji [iz točk (a) in (b)]“. Iz tega sledi, da se ta člen 4 uporablja le za položaj, v katerem je javni organ dolžnik podjetja.

39 Poleg tega je treba poudariti, da se člen 3 Direktive 2011/7 nanaša le na posle med podjetji. Kot je razvidno iz točke 36 te sodbe, pa pojem podjetja, uporabljen v tej direktivi, izrecno izključuje, da bi javni organ v smislu člena 2, točka 2, te direktive lahko bil zajet s tem pojmom kot upnik v razmerju do podjetja.

40 Iz povezane razlage določb člena 2, točki 2 in 3, člena 3(1) in člena 4(1) Direktive 2011/7 tako izhaja, da kadar je javni organ, kot v obravnavanem primeru, upnik v razmerju do podjetja, ta položaj ne spada pod pojem „trgovinski posel“ v smislu člena 2, točka 1, te direktive.

41 V zvezi s cilji Direktive 2011/7 je treba poudariti, da je cilj te direktive kot ukrepa približevanja zakonodaj držav članic v skladu z njenim členom 1(1) „boj proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih, da bi zagotovili pravilno delovanje notranjega trga ter s tem spodbudili konkurenčnost podjetij, zlasti MSP“. V zvezi s tem je v uvodni izjavi 3 navedene direktive navedeno, da zamude pri plačilih negativno vplivajo na likvidnost teh podjetij ter na njihovo konkurenčnost in dobičkonosnost.

42 Vendar, kot je razvidno iz uvodne izjave 23 Direktive 2011/7, imajo praviloma javni organi varnejše, predvidljivejše in stalnejše prilive prihodkov kot podjetja ter lahko pridobijo financiranje ob ugodnejših pogojih kot podjetja. Poleg tega so manj odvisni od stabilnih poslovnih odnosov za dosego svojih ciljev kot podjetja. Ta so lahko v primeru dolgih plačilnih rokov s strani javnih organov za blago ali storitve izpostavljena neupravičenim stroškom.

43 Ob upoštevanju teh razlik med javnimi organi in podjetji, zlasti MSP, in dejstva, da – kot je navedeno v uvodni izjavi 9 Direktive 2011/7 – prvonavedeni upravljajo znaten obseg plačil zadnjenavedenim, je zakonodajalec Unije menil, da je primerno, da v člen 4 Direktive 2011/7 vključi določbe, ki se uporabljajo izključno za podjetja, ki jim javni organi, ki so jim podjetja dostavljala blago ali za katere so izvajala storitve, dolgujejo denar, ne bi se te določbe nanašale na te javne organe kot na upnike v razmerju do podjetij.

44 Iz člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 ob upoštevanju sobesedila, v katero se ta člen umešča, in ciljev, ki se uresničujejo s to direktivo, tako izhaja, da kadar podjetja dolgujejo denar javnemu organu v smislu točke 2 tega člena, razmerja med tema subjektoma ne spadajo pod pojem „trgovinski posel“ v smislu te določbe in so zato izključena s področja uporabe navedene direktive.

45 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da je spor o glavni stvari nastal zaradi zamude pri plačilu letnega nadomestila, ki ga državni zakladnici kot plačilo za trajno uporabo zemljišča dolguje družba New Media, ki je – tako kot subjekt, ki je nanjo prenesel to pravico do uporabe – „podjetje“ v smislu člena 2, točka 3, Direktive 2011/7.

46 Vendar družba New Media kot plačilo za navedeno uporabo dolguje denar državni zakladnici, ki spada pod pojem „javni organ“ v smislu člena 2, točka 2, Direktive 2011/7, zato prvi pogoj za to, da je posel mogoče opredeliti kot „trgovinski posel“ v smislu člena 2, točka 1, Direktive 2011/7, kakor je razložen v točki 44 te sodbe, ni izpolnjen. V teh okoliščinah državna zakladnica ni upravičena do zakonskih obresti za zamudo pri plačilu iz člena 4(1) te direktive.

47 Glede na vse zgornje preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba pojem „trgovinski posel“ v smislu člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 razlagati tako, da ne zajema pobiranja nadomestila, ki se dolguje kot plačilo za trajno uporabo zemljišča, s strani javnega organa od podjetja, katerega upnik je ta javni organ.

Prvo in tretje vprašanje

48 Ob upoštevanju odgovora na drugo vprašanje na prvo in tretje vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

49 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) razsodilo:

Pojem „trgovinski posel“ v smislu člena 2, točka 1, Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih je treba razlagati tako, da ne zajema pobiranja nadomestila, ki se dolguje kot plačilo za trajno uporabo zemljišča, s strani javnega organa od podjetja, katerega upnik je ta javni organ.

Podpisi